

principielt være de frikonservative imod; det er ikke et Forslag som den store kommunale Valgreform eller som Retsreformen, hvor de store Principper foreligger, nej, det er et Forslag, som i Virkeligheden er i højeste Grad konservativt, det holder sig til det bestaaende Grundlag og er kun en Gennemførelse af Grundlovens Aand og Mening; det er et Forslag, som man fra konservativ Side ikke vil kunne rejse nogen som helst principiel Indvending mod.

Jeg vil altsaa haabe, at de frikonservative maa bidrage, hvad de kunne, til at lette Regeringen Stillingen i denne Sag, saa den kan føre den igennem. De maa, siger jeg, kunne se, i hvilken Grad de kunne lette Regeringen Stillingen, thi det er klart nok, at skulde det lykkes at gennemføre dette Forslag, følger der jo noget med; saa falder der ligesom en Gave ned i denne Regerings Skød, nemlig den Landstingsopløsning, der bliver Konsekvensen af Grundlovforandringen. Denne Landstingsopløsning faar Regeringen altsaa næsten foræret til Givende, uden at den selv har arbejdet synderligt derfor. Det er en ganske jævn og ligefrem fredelig Opløsning af Landstinget, der følger af den Kendsgerning, at de to Ting og Regeringen ere enedes om et Grundlovstorslag, og det maa kunne lette og hjælpe Regeringen Stillingen i en overordentlig Grad. Saa vil der blive Mulighed for, at den kan gennemføre Retsreformen og Valgretsreformen og de andre Sager, der staa paa dens Program. I dette Øjeblik, hvor Regeringen ganske sikkert føler sig haardt trængt fra alle Sider og ikke mindst fra det ny Venstre, det radikale Parti, hvilken brillant taktisk Stilling kunde Regeringen ikke faa, om den ad denne Vej fik Mulighed for at skaffe sig et andet Landsting og vise Befolkningen og det radikale Venstre, at det var Alvor med Regeringens Program.

Altsaa, Regeringen maatte være de frikonservative i højeste Grad taknemmelig for, om de vilde jævne Vejen for den i denne Sag i dette snævre Pas, hvori Regeringen synes trængt ind i dette Efteraar, og Regeringen maa lægge den største Vægt paa, at de frikonservative ville jævne Vejen for Regeringen i denne Sag. Jeg mener ikke i og for sig, at Socialdemokratiets og det radikale Venstres Stilling vil blive daarligere, men Regeringen vil alligevel faa en noget lettere taktisk Stilling, hvis den kan gaa til Folketingsvalg efter at have vedtaget Landstingets Opløsning.

Jeg tror, Socialdemokraterne faa Opgaver nok, og det radikale Venstre har sikkert ogsaa Opgaver nok i Fremtiden, særlig paa det militære Spørgsmaal, hvor Regeringen, ganske bortset fra, hvordan Landstinget er sammensat, desværre har brudt med Fortidens Principper. Der vil være nok at gøre for Socialdemokratiet og det radikale Venstre, selv om det skulde lykkes Regeringen at gennemføre en hel Række af sine store Programsager gennem en Opløsning af Landstinget. Vi Socialdemokrater ønske imidlertid Fremskridt, vi ønske, at Reformerne maa gaa frem, ligegyldigt hvilke Personer der bærer dem frem. Hvis denne Regering kunde faa Held og Lykke til at gennemføre den almindelige kommunale Valgret, Retsreformen og en retfærdig Valgkredsdeling, kunde vi fra vor Standpunkt intet bedre ønske. Personerne ere os ligegyldige, hvad Regeringens Medlemmers Navne ere, kommer ikke os stort ved. Ville de gennemføre gode, nyttige, gavnlige Fremskridt, støtte vi dem og kunne kun glæde os over, om ogsaa vi ved vor Taktik kunne lette Vejen for Regeringen. Men skulde de frikonservative ikke føle sig som Led af Regeringens Flertal i denne Sag, skulde de vedblive med denne Leg deroppe, at de ere Medlemmer af Regeringens Flertal, hver Gang noget kan gennemføres, der har særlig Interesse for dem, men de melde sig ud af Flertallet, hver Gang der ligger noget for, som de ikke have Interesse for —, skulde denne Alliance her briste, skulde de frikonservative melde sig fra, og skulde Regeringen heller ikke kunne paavirke det gamle Højre deroppe til at støtte Sagen, skøndt jeg ikke anser det for umuligt, efter hvad det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) udtalte ved første Behandling, og Højre maa jo ogsaa være i Virkeligheden interesseret deri, ikke mindst det gamle Højre, som har mere reel Interesse deri end de frikonservative —, skulde det som sagt ikke lykkes, men Sagen foreløbig strandede, skulde der lyde et Nej fra Landstingsflertallets Side, vil jeg haabe, at denne Sag maa for Regeringen og Regeringsflertallet blive Draaben, der faar Bægeret til at flyde over. Jeg vil da haabe, at hvis der til den strandede Retsreform, til den strandede kommunale Valgret, til den strandede Ægteskabslov, ogsaa kommer en strandet Valgkredsordning, og det viser sig, at Regeringen ingen Magt har til at sætte sig igennem, i alt Fald ikke til at sætte noget af det gode igennem, at da ville vi, der hidtil have vendt os saa stærkt, vi for-